

# HOSPICE

## DUIN- EN BOLLENSTREEK

Voorjaar 2017  
NIEUWSBRIEF

### Voorwoord

#### Morgenstond heeft goud in de mond...

Met die gedachte fietste ik op een mooie zonnige dinsdagochtend in februari naar het werk in het hospice. We gaan de lente tegemoet! Wat is het toch fijn als je daar, in gezondheid en met lichtheid, van kan genieten. Hier van ben ik me terdege bewust.

De afgelopen tijd hebben we in het hospice niet alleen gasten verzorgd die afscheid moesten nemen van het leven, maar ook gasten die weer moesten leren leven met een toekomstperspectief. Hoe moeilijk moet het zijn om het leven los te laten? Maar hoe moeilijk is het om verlengd leven onder ogen te zien als jou aanvankelijk een levenseinde op korte termijn is voorspeld? Hoe pak je dan het leven weer op, hoe vind je een levensvulling? Kan je dan ook weer genieten?

Het blijkt soms lastig om in te schatten of een levensverwachting korter is dan drie maanden. Heel vaak kunnen we in die periode van opname achteruitgang zien. Ook al duurt een verblijf soms langer dan drie maanden, is dat geen probleem zolang je maar kunt stellen dat iemand zich nog steeds in de terminale fase bevindt. Maar het komt voor dat door onze liefdevolle aandacht, het aanpassen van medicatie en de beroemde drie R-en : rust, reinheid en regelmaat, iemand opknapt en stabiliseert ten opzichte van de thuissituatie waaruit mensen soms komen. En als dit herstel zich voortzet resteert de vraag: is iemand nu nog wel in de terminale fase? Als dat niet zo is, is dan het hospice nog wel de goede woonplek? Want er gebeurt nogal wat in dit huis; met regelmaat verdrietige familie in huis en afscheid nemen van mede gastbewoners.

In korte tijd hebben we twee gasten naar huis ontslagen en twee gasten overgeplaatst naar een woonzorg-



centrum. Dit blijven, naast overlijden, ook zeer intensieve en ingrijpende situaties. Dit gebeurt altijd na veelvuldig overleg met gast en naasten. We proberen altijd het ontslag op een zo goed mogelijke manier te begeleiden en de zorgoverdracht zo optimaal mogelijk af te stemmen. Het betreft immers weer een verhuizing. Ook dat vraagt een uiterst zorgvuldige begeleiding, in de hoop dat iemand nog weer mooie en voor hen waardevolle momenten zal kunnen ervaren.

Afgelopen januari ontvingen we de rapportage van VPTZ Nederland "We zijn goed in wat we doen! En willen dat laten zien!" met betrekking tot de kwaliteitsrapportage ingevuld door naasten. Ons hospice kreeg zeer goede feedback en ik ben trots op wat we in dit huis neerzetten! De zorg aan de gast werd gewaardeerd met een 9,2. De begeleiding aan naasten tijdens de opname en na het overlijden beiden met een 9,3. De scores liggen zelfs iets hoger dan de landelijke score. Chapeau voor eenieder die zich in ons huis met hart en ziel inzet voor gast en naasten op wat voor manier dan ook!

Ook kwam in januari de uitslag van het medewerkers tevredenheidsonderzoek van november 2016, waaraan alle professionals konden deelnemen op initiatief van Marente. Ook hiervan was het eindrapport veelbelovend. Het team scoorde op bevoegdheid een 8,7, op betrokkenheid een 7,0 en op tevredenheid een 7,8. Alle scores hoger dan de benchmark. In teamverband hebben we onze sterke punten en mogelijke verbeterpunten besproken.

Nu is het de hoogste tijd om ook onze grootste groep, de vrijwilligers, te bevragen over hun werkbeleving en onze organisatie. Wij hebben VPTZ Nederland gevraagd dit eind maart 2017 via de vragenlijst inventarisatie vrijwilligerservaringen (VIVRE) te doen. Deze stappen zijn belangrijk om onze dienstverlening tegen het licht te houden en waar mogelijk naar verbetering te streven. Dit alles mede in het kader van onze wens om op te gaan voor het behalen van een kwaliteitskeurmerk. Wij houden u op de hoogte!

Evelien van Duin, manager

## Ik (k) en mijn ikken

Door Carine Atzei

Zoals in de vorige nieuwsbrief al is aangekondigd, hebben drie groepen van onze vrijwilligers en verpleegkundigen, dankzij de donatie van het Monuta Charity Fund, de training 'Ik (k) en mijn ikken' gevolgd. Deze training is erop gericht ons beter bewust te maken van de complexiteit van onze persoonlijkheid. Allemaal hebben wij verschillende persoonlijkheden in ons en we zijn ons er vaak niet van bewust welke hiervan de primaire en welke de tegenpolen daar van zijn, die vaak onbewust naar de achtergrond worden gedrongen. Onder de plezierige leiding van Tjeerd de Graaf hebben de deelnemers deze training gevolgd. In gesprek met enkele deelnemers.

### De eerste gedachte als je wakker wordt

Berny Klein, één van onze verpleegkundigen, nam deel aan de eerste cursus. Ze vertelde dat ze eigenlijk zonder verwachtingen aan deze dag was begonnen en heel benieuwd was wat deze cursus haar zou brengen. Wat het programma betreft, vond zij het verrassend wat de vragen opleverden: Tjeerd liet ons beginnen met het opschrijven van onze eerste gedachten toen we die morgen wakker werden. Berny vond het opvallend dat veel vrouwen als eerste dachten aan het verzorgd achterlaten van huis en gezin: de zorgende 'ik' kwam daar heel duidelijk naar voren. Zelf was ze daar niet mee bezig; bij haar overheerste de nieuwsgierige 'ik' die benieuwd was wat haar deze dag te wachten stond. Ook het terugkijken naar de persoon die je was als zesjarige en daarna als twintigjarige jongvolwassene vond ze verrassend: het geeft

inzicht in de veranderingen en ontwikkelingen die uiteindelijk tot je eigen volwassen persoonlijkheid leiden en waar de verschillende 'ikken' vandaan komen.

### Mooie aanvulling

In de middag werd in groepen van drie personen gewerkt, waarbij het Berny opviel dat iedereen bereid was zich kwetsbaar op te stellen en te laten zien welke 'ikken' ons soms in de weg zitten in het dagelijks leven. Op de vraag wat de cursus haar gebracht heeft, antwoordde ze dat ze het heel verhelderend vond: "Het geeft meer inzicht in de verschillende kanten van jezelf en waarom de verschillende subpersonen je helpen tot een juiste beslissing te komen." Wat de betekenis voor het werk in het hospice betreft, vond Berny dat het vooral helpt bij het – vaak achteraf – beseffen waarom je bijvoorbeeld in situaties van stress op een bepaalde manier reageert. Ze zag het als "een mooie aanvulling op je eigen 'zijn'" en heeft de dag ervaren als een cadeautje.

### Een kijkje in de keuken van je innerlijk

Clasien Schoon zat in de tweede groep. Zij is één van onze zorgvrijwilligers en volgt een opleiding tot yogadocent waarbij ook aan de orde was gekomen dat je meerdere rollen vervult en welk belang je hecht aan die verschillende rollen. Clasien was heel benieuwd hoe

welke persoonlijkheden daarbij herkend werden: bij voorbeeld de gestructureerde ik, heel nuttig voor zijn rol als docent. Daarna liet hij enkele cursisten op een stoel liet plaats nemen en liet hen vragen stellen aan de eigen verschillende 'ikken'. Het middagprogramma, waarbij in groepjes werd geoefend, vond zij heel waardevol, zeker omdat je in het hospice tijdens het werk weinig gelegenheid hebt om elkaar beter te leren kennen. Ze vond het opvallend dat je je tijdens deze cursus weer eens bewust wordt van het feit dat je geneigd bent de mensen op hun uiterlijke kenmerken te beoordelen en te merken dat je bij betere kennismaking een heel andere indruk van iemand krijgt. Er werden in deze groep ook kritische vragen gesteld, zoals 'wat heb ik aan deze



cursus voor mijn werk in het hospice?' Clasien vond dat dit niet het belangrijkste punt was, maar wel dat je meer bewust werd welke rollen op een bepaald moment op de voorgrond treden en welke 'ikken' daarbij een rol spelen. Haar mening over de workshop in het algemeen is, dat het voornamelijk "een kijkje in de keuken van je eigen innerlijk" is, dat bepaalde aspecten van het leven illustreert, maar dat het wanneer je er niet mee blijft werken, niet beklijft. Ze vond het zeker een positieve ervaring en dat heeft ook te maken met het cursusaanbod van het hospice. Ze heeft vijftien jaar gewerkt als manager in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking en vaak enorm moeten strijden om de mensen op de juiste manier geschoold te krijgen. Dat is in het hospice super goed geregeld, vergeleken met de situatie in haar werk zelfs, zoals ze zegt, "jaloersmakend".

in deze cursus in feite hetzelfde onderwerp behandeld zou worden. Ze vond Tjeerd een goede docent die duidelijk uitlegde en zichtbaar maakte wat de bedoeling was. Vooral daar waar hij eerst voorbeelden gaf die hemzelf betroffen en vroeg



## Giften en wat wij er mee kunnen doen

Door Willy Zuijderduijn

Het Hospice en de Stichting Vrienden krijgen regelmatig giften, naast wat wij als donaties binnen krijgen. Daar zijn wij heel blij mee, want kunnen daar extra dingen van doen voor de gasten of voor in het huis. Eind vorig jaar ontvingen we twee grote giften, van een gast en van de Ronde Tafel uit Lisse. Wij willen u graag vertellen wat wij met deze bedragen hebben gedaan.



Voor de gastenkamers zijn andere bureaustoelen aangeschaft. Stoelen met een armleuning, wieltjes en gemaakt van zacht materiaal. Stoelen die comfortabel zitten als een gast nog graag bijvoorbeeld achter de computer werkt of aan het bureau wil eten.

De tafel en stoelen in het keukengeeelte zijn na zoveel jaren intensief gebruik aan vervanging toe. Er is gekeken hoe het nog praktischer zou kunnen. We hebben een tafel aangeschaft waarvan het blad uitgeschoven kan worden. De tafel heeft geen poten maar een zuil in het midden en de hoeken zijn afgerond zodat de medewerkers zich er niet meer aan kunnen stoten. Daarbij stoelen die makkelijk verplaatsbaar zijn. En dat al-

les in tinten die in ons huis passen. Heel veel dank aan de schenkers, namens de gasten en familie en de medewerkers.



### Giften en donaties

Over het 4e kwartaal van 2016 hebben wij als Stichting Vrienden van het Hospice Duin- en Bollenstreek in totaal € 17.179,- mogen ontvangen, waarvan € 15.436 eenmalige giften. In het eerste kwartaal van 2017 (tot op heden) was dit € 4.610, waarvan € 3.851 eenmalige giften.

## Het Afscheid

Door Willy Zuijderduijn

**Elke keer dat we afscheid nemen van een gast is een bijzonder moment. De uitgeleide bij de kaars, het gedicht, het weggaan, het afscheid nemen van de naasten, het blijft ontroeren. Soms is er een wel heel bijzonder afscheid.**

Mevrouw van der Vlucht kwam bij ons, zwak, ziek en moe en 90 jaar oud. Een dame die onze harten stal met haar Limburgse accent en haar alerte en adequate reacties. Zij kreeg onze zorg en aandacht.

Er waren dagen dat wij dachten "tot hier", om dan toch de andere dag te zien dat mevrouw weer heel alert was en weer zin had in de dag. Zo zelfs dat zij een keer in de huiskamer de aardappels schildde!

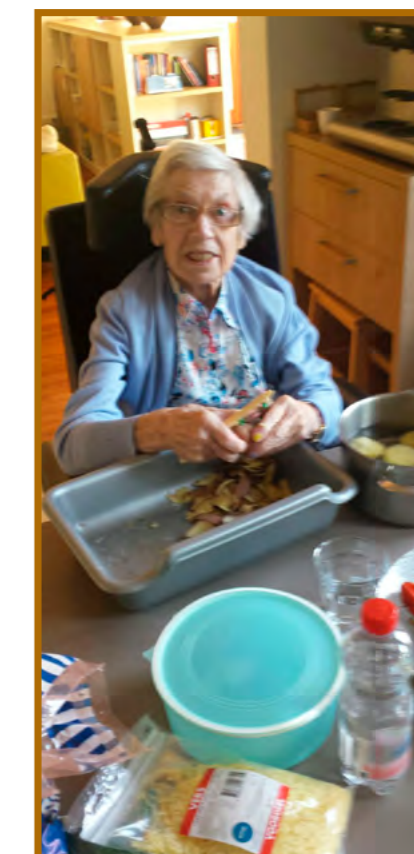
Ondanks alle zorg kwam mevrouw wel minder uit bed; de dagen regen zich aaneen en er was weinig verandering in haar situatie. In overleg met mevrouw en haar kinderen werd gezocht naar een andere plek waar mevrouw meer op haar plaats zou zijn. Dat werd

woonzorgcentrum Van Wijckerslooth in Oegstgeest. Na bijna vijf maanden namen wij afscheid van mevrouw van der Vlucht en zwaaiden haar uit in de ambulance die haar naar Oegstgeest bracht. De verhuizing verliep goed en mevrouw was tevreden.

Helaas ontvingen wij vijf dagen later het bericht dat mevrouw op 29 januari in alle rust is overleden.

De dagen in woonzorgcentrum Van Wijckerslooth heeft zij als prettig en goed ervaren, zo vertelden haar kinderen. Met dit gedicht nemen wij afscheid van haar.

**Afscheid nemen  
is met zachte vingers  
wat voorbij is  
dichtdoen  
en verpakken  
in goede gedachten**



## Een ergocoach: wat is dat?

Door Carine Atzei

Sinds december heeft ook het hospice een ergocoach, een rol die vervuld wordt door verpleegkundige Ineke Koning. Alle zorgverlenende instellingen zijn verplicht een ergocoach aan te stellen. Ineke heeft, naast haar reguliere werk als verpleegkundige, als extra aandachtspunt de fysieke belasting van alle zorgverleners. Dit is heel belangrijk: iedereen is erbij gebaat dat de verzorgenden hun kracht op de juiste manier gebruiken en door de juiste manier van bijvoorbeeld tillen, voorkomen dat er rug-, nek- of schouderklachten ontstaan. Dit zijn veel voorkomende problemen: niet voor niets hoort werken in de zorg bij de drie zwaarste beroepen.



De taak van de ergocoach is vooral het signaleren van knelpunten: wordt er bijvoorbeeld verkeerd getild of geduwd? Ineke maakt dit bespreekbaar en adviseert hoe deze punten kunnen worden verbeterd en opgelost. Ook dient zij als vraagbaak en adviseur en geeft zij voorlichting over het juiste gebruik van hulpmiddelen. Hiervoor heeft zij een basisopleiding tot ergocoach gevolgd waarbij, behalve aan het leren van de juiste transfer technieken, aandacht wordt besteed aan de manier waarop deze veranderingen kunnen worden doorgevoerd: door de mensen te stimuleren zodat het een gewoonte wordt de goede technieken te gebruiken.

De verpleegkundigen hebben anderhalf jaar geleden een tilcursus gevolgd, onder leiding van een gespecialiseerde fysiotherapeut. Daar hebben zij drie uur lang geoefend en besproken wat de beste technieken zijn. De vrijwilligers leren tijdens de basistraining gedurende een dagdeel hoe zij moeten tillen en transfers moeten uitvoeren. Dit is ook Ineke's taak, samen met één van de coördinatoren. Eén keer oefenen is natuurlijk niet voldoende. Daarom wordt tijdens de diensten, als de vrijwilligers met de verpleegkundigen samenwerken, aandacht besteed aan dit belangrijke punt en worden er middagen georganiseerd om herhalingstrainingen op dit gebied te geven, waarvoor alle

vrijwilligers zich kunnen opgeven. Hierbij wordt ook veel aandacht besteed aan het gebruik van hulpmiddelen zoals het glijzeil en het hooglaag bed. Het gebruik hiervan moet een gewoonte worden: in de zorg zou men nooit meer moeten tillen dan tien kilogram en het is duidelijk dat bij het tillen van een gast dit gewicht al snel overschreden wordt. Als men het glijzeil gebruikt, is tillen niet nodig en bij een juiste techniek is dit natuurlijk ook voor de gasten veel comfortabeler. Bovendien moet worden aangeleerd de eigen kracht van de gast niet te onderschatten: het is goed dat de mensen nog zoveel mogelijk zelf meewerken bij transfers van bijvoorbeeld het bed naar de stoel. Dit is vaak prettiger voor de gast en veel lichter voor de zorgverlener.

Het is niet zo dat Ineke alle technieken moet kennen, maar zij moet wel weten bij wie zij terecht kan voor voorlichting op dit gebied. Bedrijven die hulpmiddelen leveren, geven vaak ook trainingen in het gebruik van hun middelen. Om ervaringen te delen en kennis uit te wisselen is Ineke van plan om zich aan te sluiten bij de ergocoaches van het verpleeghuis Bernardus die vier keer per jaar bij elkaar komen. Daarnaast zal zij door middel van bijscholing, haar kennis met betrekking tot ergonomisch werken uitbreiden en up-to-date houden. Zo heeft zij zich aangemeld bij de Aca-

demie voor Haptonomie in Doorn voor een workshop, omdat naast techniek en hulpmiddelen het contact met de gast van essentieel belang is. Door gebruik te maken van principes uit de haptonomie wordt de gast tijdens de transfers gestimuleerd om in de juiste richting mee te bewegen.

Ineke vindt haar nieuwe taak een uitdaging: het is niet spectaculair en het zit vaak in heel kleine dingen. Om dat zo goed mogelijk in het hospice door te voeren denkt zij dat er op dit gebied nog veel winst te behalen is, zowel voor de verzorgenden als voor de gasten.

### Opnamegegevens vierde kwartaal 2016

Opnames	13
Man	6
Vrouw	7
Gemiddelde leeftijd	76 jaar
Overleden	14
Ontslag	1
Gemiddelde verblijfsduur	24 dagen
Komende van thuis	6
Komende uit ziekenhuis	7
Komende uit verpleeg-verzorgingshuis	0
Gemiddelde bedbezetting	89 %
Zorginzet VPTZ thuis	6 cliënten

### Eerste kwartaal 2017

Opnames	17
Man	6
Vrouw	11
Gemiddelde leeftijd	70 jaar
Overleden	12
Ontslag	3
Gemiddelde verblijfsduur	18 dagen
Komende van thuis	11
Komende uit ziekenhuis	6
Komende uit verpleeg-verzorgingshuis	0
Gemiddelde bedbezetting	85 %
Zorginzet VPTZ thuis	8 cliënten

## Voor u gezien: "Onder het hart"

een Nederlandse speelfilm van regisseur Nicole van Kilsdonk

door Willy Zuijderduijn



Masha, (Kim van Kooten) een 37-jarige biologe, is niet op haar mondje gevallen en al regelmatig gekwetst in de liefde. Zij ontmoet Luuk, (Koen de Graeve) een gedreven huisarts van 47 met twee tienerdochters en met, redelijk recent, een ex-vrouw. De aantrekkingskracht tussen Luuk en Masha is onweerstaanbaar. Ondanks de spanningen tussen zijn twee tienerdochters en zijn ex, zetten Luuk en Masha de stap om samen een nieuw leven op te bouwen. Uitgebrekend dan slaat het noodlot toe.

Terwijl Masha en Luuk plannen maken om samen te gaan wonen, blijkt Luuk een hersentumor te hebben. Het proces van zijn ziekte wordt gevolgd, maar ook de reactie van de kinderen hierop en de ontwikkelingen tussen de ex Suzanne (Lies Visschedijk) en Masha. De meest voor de hand liggende oplossing is dat Luuk terug gaat naar huis, naar zijn gezin. Dat is voor Masha niet makkelijk, zij wil deze nieuwe liefde niet zomaar opgeven.

Beide vrouwen eisen hun deel op. Suzanne, nog niet los van Luuk, en Masha die niets liever wil dan voor haar nieuwe liefde Luuk zorgen.

Het is mooi om te zien hoe deze vrouwen met de kwestie omgaan, met Luuk letterlijk en figuurlijk als slachtoffer tussen hen in. Zij zoeken hun weg hierin. Hebben begrip voor elkaars standpunten maar zitten elkaar ook in de

weg. Want wie mag Luuk bijvoorbeeld wassen als hij dat zelf niet meer kan?

Naast Luuks slopende ziekte is te zien dat het normale leven intussen ook door blijft gaan. Dat relativeringsvermogen voorkomt vals sentiment, zodat dit drama wel echt binnenkomt op de momenten waar dat nodig is. En een andere kijk op een dergelijke situatie geeft.

De stille weduwe is een bekend begrip; de vrouw die niet gekend is door de ex en geen ruimte krijgt voor haar rouw. Deze vrouwen laten uiteindelijk zien dat het ook anders kan. Als je bereid bent om een stap terug te doen, de ander ook een rol durft te geven, al is het nog zo voorzichtig, kan er iets moois ontstaan.

Deze film laat zien hoe het ook anders kan. Dat is wat mij is bij gebleven van deze film.



## Gast aan het Woord

Door Bert Dubendorffer

In de nieuwsbrief van het Hospice Duin- en Bollenstreek worden regelmatig allerlei facetten van de (vrijwillige) palliatieve zorg belicht. Kennismaken met vrijwilligers en verpleegkundigen in het hospice, maar ook met gasten. Vrijwilligers die terminaal zieken in hun eigen omgeving verzorgen en/of begeleiden zijn echter geen regelmatig terugkerend item en zo is het eigenlijk ook met familie en naasten van diegenen die thuis worden verzorgd. Bij opname in het hospice verandert er voor de "achterblijver(s)" natuurlijk een heleboel, maar wanneer besloten wordt de patient in eigen omgeving te verzorgen en te begeleiden tijdens de laatste levensfase, heeft dat laatste uiteraard nog veel meer impact. In beide gevallen gaat de aandacht in eerste instantie uiteraard uit naar de patient in kwestie. Er is de staf, de verpleging en de vrijwilligers in het hospice alles aan gelegen het de gast aan niets te laten ontbreken. Maar wat als er gekozen wordt voor de optie van verzorging in de eigen omgeving? Hoezeer verandert het leven van de partner? En hoe kan de VPTZ daarin een ondersteunende rol vervullen?

Het echtpaar Wim en Cobi Mars uit Lisse is al diverse malen geconfronteerd met ernstige gezondheidsproblemen. Cobi kreeg borstkanker maar herstelde gelukkig weer. Ze kreeg hartproblemen, een aantal tia's en tussendoor presteerde ze het ook nog om drie maal dezelfde pols te breken. Tijdens de revalidatie van één van die polsbreuken begon ze min of meer bij toeval met tekenen. Cobi bleek over zoveel talent te beschikken dat die bezigheid een belangrijk deel van haar vrijetijdsbesteding is gaan vormen. Maar daarover later.

Cobi (71) is een groot deel van haar werkzame leven actief geweest in de zorg, tot de genoemde polsbreuken roet in het eten gooiden. Echtgenoot Wim is altijd werkzaam geweest in de verwarming. Oorspronkelijk afkomstig uit Kampen trok hij naar het westen, woonde en werkte in Den Haag en omstreken en ontmoette tijdens een

## De ondersteunende rol van de VPTZ

avondje uit in Noordwijk Cobi. Inmiddels is het stel bijna 48 jaar gelukkig getrouwd en kregen zij ook een dochter, die, hoe toevallig ook, haar geluk vond in het oosten van het land en in Drenthe woont.



Drie jaar geleden werd bij Wim prostaatkanker geconstateerd. Een lange periode van behandelingen volgde, maar tot overmaat van ramp werd in januari van dit jaar ook de ziekte van Kahler vastgesteld. Gekozen werd voor een verblijf in de huiselijke kring en daar wordt Wim, inmiddels 85, nu dan ook liefderijk verzorgd.

Wim en Cobi Mars zijn nuchter van aard en hebben zich aangepast aan de nieuwe situatie. Wims bed staat tegen de wand in het midden van de gezellige woonkamer, maar als het even kan zit hij lekker in zijn stoel bij het raam. In ieder geval heeft hij zo de gelegenheid het huiselijke leven van dichtbij te blijven volgen.

Het echtpaar is ook altijd actief geweest met diverse hobby's. Wims grote passie was vissen; hij ging daarvoor zelfs naar Ierland. Daarnaast was hij ook jarenlang toneelmeester bij de plaatselijke toneelvereniging. Ook Cobi was lid van deze vereniging, maar dan als actrice. Door de jaren heen speelde zij vele vooraanstaande rollen in diverse blijspelen en (familie-)komedies, al schuwde zij ook het serieuze werk niet.

Totdat zij het tekenen ontdekte. Was het aanvankelijk bedoeld om haar spie-

ren weer wat los te maken en haar motoriek weer op gang te brengen, Cobi beleefde er steeds meer plezier aan en bleek over behoorlijk veel talent te beschikken. Inmiddels heeft zij een flinke collectie prachtige pastelkrijt-tekeningen op haar naam staan, waarmee zij ook geregeld exposeert.

Ook wandelde Cobi graag, maar door



de situatie komt dat er nu bijna niet meer van. Wat nog wel gebeurt, is het regelmatig samenkomen van het spiritueel clubje dat Cobi heeft samengesteld en dat voor haar heel waardevol geworden is. Een aantal ervaringen op dit gebied hebben haar geholpen bepaalde situaties van vroeger op een andere wijze te gaan zien en met die situaties in het reine te komen.

Door de inzet van de vrijwillige palliatieve thuiszorg is Cobi af en toe in staat om wat tijd voor zichzelf te nemen, al is het maar even naar het dorp voor wat boodschappen en een ommetje. Eén keer per week, want ze wil de mensen niet teveel lastig vallen. 's Avonds en 's nachts is er een verpleegkundige aanwezig, zodat ze in ieder geval van een goede nachtrust kan genieten en de nieuwe dag weer fit kan beginnen.

Haar man Wim hoort het allemaal met een glimlach aan. Hij is blij dat zijn vrouw ondanks de situatie toch nog gelegenheid heeft om af en toe haar eigen dingen te doen. Tekenen doet ze boven, in een soort werkkamer, zodat ze in ieder geval dicht in de buurt is, dat wel...

## Vrijwilliger in Beeld

Door Carine Atzei

**Ook in dit nummer weer aandacht voor twee nieuwe vrijwilligers. We herhalen het iedere keer: zonder vrijwilligers kan het hospice niet bestaan, dus ze verdienen zeker de aandacht.**

**Dit keer zijn het twee nieuwe koks: iedereen waardeert de kookvrijwilligers, van de zorgvrijwilligers die zich een hoop werk uit handen genomen zien worden tot – vooral – de gasten die kunnen genieten van de lekker verse maaltijden.**

John van Eck



John van Eck was Datamanagement Consultant, dat is iemand die zich bezighoudt met het beheren van tekenin-

gen en technische documenten voor de petrochemische industrie. Na zijn 65ste heeft hij dit werk nog gedaan als ZZP-er, bijna tot zijn 71ste verjaardag. In januari is hij begonnen met koken voor het hospice. Zijn ervaring met een hospice ontstond al twintig jaar geleden, toen zijn moeder in een hospice lag, in die tijd nog een nieuw fenomeen. Die ervaring was zo positief dat hij besloot om, als hij met pensioen zou gaan, voor een hospice vrijwilligerswerk te gaan doen. Toen zijn vrouw Hanke Remmerswaal vorig jaar als zorgvrijwilliger bij ons begon te werken, was de keuze voor ons hospice snel gemaakt. John is geen professionele kok, maar volgens degenen voor wie hij kookt wel een uitstekende.

Hans Hoogeveen

Hans Hoogeveen kreeg ook de gebruikelijke vraag: hoe ben je er toe gekomen om in het hospice te gaan koken? Hij vertelde dat het voornamelijk kwam doordat zijn vrouw Clasien Schoon, die als zorgvrijwilliger bij ons werkt, maar bleef "zeuren" dat hij het moest doen. Aanvankelijk dacht hij dat het niets voor hem was; hij verwachtte een zware sfeer maar is toch gezwich en heeft eerst een dag meegedraaid. Toen ontdekte hij dat de sfeer heel respectvol en zorgzaam was en dat sprak hem erg aan. Hans kookte thuis altijd en is op zijn 58ste begonnen aan een

koksopleiding waar hij zijn diploma's niveau 2 en 3 haalde. Op zijn 63ste is hij gestopt met zijn werk als manager Personeel, Organisatie en Opleiding in een zorginstelling en is gaan werken als kok voor het programma 'Resto van Harte', een landelijke organisatie die in achterstandswijken de mogelijkheid biedt om een verse maaltijd tegen een heel schappelijke prijs te eten en zo ook te zorgen voor verbinding tussen de bewoners, om eenzaamheid te bestrijden en de sociale samenhang te bevorderen.

Bij ons kookt Hans eens in de twee weken en valt in als dat nodig is.



## Nieuwe vrijwilligers aan de slag

Voor het hospice zo belangrijk: de vrijwilligers! Zo welkom! Zij ondersteunen de verpleegkundigen bij de dagelijkse zorg van de gasten. In Februari hebben 17 nieuwe vrijwilligers de cursus afgerond en gaan vol enthousiasme en liefde aan het werk.



## “Groot Asbak der Saksen”

Door Evelien van Duin

Wat een EER! Tijdens carnaval reikt Carnavals vereniging de Saksen ieder jaar een eretitel uit in de vorm van een asbak. Dit is bedoeld voor die echte “Sassemmer” die veel voor verenigingen en/of voor de maatschappij heeft betekend en/of nog steeds betekent. Dit jaar zijn de vrijwilligers van het hospice voor die titel voorgedragen. Vrijwilligers Trees, Susan en Lyda werden op dinsdag 28 februari naar de carnavalsmiddag gelokt om de titel in ontvangst te nemen en de oorkonde en asbak uitgereikt te krijgen. Maar niet alleen zij, al onze vrijwilligers mogen zich nu “Groot Asbak der Saksen” noemen. Een blijk van waardering voor het bijzondere werk dat vrijwilligers voor ons hospice verrichten. Wat voelt het goed om zo’n groot maatschappelijk draagvlak te ervaren!



### Vrienden van het Hospice

Het Hospice is grotendeels afhankelijk van sponsoring, giften en donaties. Ook U kunt ons steunen door lid te worden van de Stichting Vrienden van het Hospice. De minimale bijdrage is € 15,- per jaar. Mail uw aanmelding naar vrienden@hospiceduinenbollenstreek.nl of stuur onderstaande kaart in.



#### Vriendenkaart

Ja, ik meld mij aan als vriend van het Hospice.

Naam Dhr. /Mevr. ....  
 Adres .....  
 Postcode/Woonplaats .....  
 Telefoonnummer .....  
 E-mail .....  
 Mijn jaarlijkse bijdrage is € ..... per jaar (minimaal € 15,-)  
 Datum ....-....-.... Handtekening .....

s.v.p. in een gefrankeerde envelop sturen aan: Stichting Vrienden Hospice Duin- en Bollenstreek  
 Hoofdstraat 51  
 2171 AR Sassenheim

Of mailen naar vrienden@hospiceduinenbollenstreek.nl. U kunt ons telefonisch bereiken op 0252-227139.



Colofon  
 Opmaak en druk: Drukkerij Flora Lisse  
 Redactie: Carine Atzei, Bert Dubendorffer,  
 Evelien van Duin, Lisette van der Lans,  
 Willy Zijderduijn  
 Eindredactie: Tot en Met producties Lisse

Drukkerij Flora en Tot en Met producties zijn sponsor van de nieuwsbrief van het Hospice Duin- en Bollenstreek.

Aan deze uitgave werkten mee:  
 John van Eck, Hans Hoogeveen, Berny Klein, Ineke Koning,  
 Dhr. en mevr. Mast, Clasiën Schoon, Fam. van der Vlugt.

Contactadres:  
 Hospice Duin- en Bollenstreek  
 Hoofdstraat 51  
 2171 AR Sassenheim  
 www.hospiceduinenbollenstreek.nl  
 @: info@hospiceduinenbollenstreek.nl  
 T: 0252 227139  
 F: 0252 225888

Stichting Vrienden  
 @: vrienden@hospiceduinenbollenstreek.nl  
 Bankrekening: NL81RABO 0131 2886 79  
 T: 0252 227139